

Het bevel van Cupido

Albertus Ignatius d'Hanins

bron

Albertus Ignatius d'Hanins, *Het bevel van Cupido*. Guilliam Scheybels, Brussel 1653

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/hani001beve01_01/colofon.php

© 2011 dbnl

dbnl

**Het Bevel Van Cypido, Toe-Ghe-Eyghent Aen mijn' Edel', waerde,
wijse, ende voorsienigh' Heere, M'her Ferry De Lalaing, Ridder,
Heere van Sandtberghen, Lamoillerie, &c.**

EDel', waerde, wijse, ende voorsienigh' Heere,

Het was een oudt ghebruyck by de Beeldt-snijders, Plaet-gieters, ende Schilders
voor-Leden eeuwen, hunne stucken nu ge-

maeckt zijnde te verheffen, ende op te rechten op eenige hoogh-verheven' colomne ofte pyramide, op dat-men de fauten ende mis-verstanden (die in de selve hunnen wercken ondertusschen te vinden waren) door dien middel te qualijcker soude moghen aensien ende bemercken.

De selve maniere van doen sal ick (met oorlof van Uwe Edelheydt) als heden oock naer-volghen, ende dit mijn slecht ende ongheschaeft rijmer-werck toe-eyghenen aen Uwe voorsz. Edt. ende 't selve op-rechten ende verheffen op het

hoogste pit ende colomne van dijn' ouden ende wijt-vermaerden stam ende gheslachte. Ende wie isser soo onwetende in dit ons Nederlandt, die de manhaftigheden ende vrome daden van Uw' edel Huys ende Stam niet en heeft ghehoort oft gelesen? Dat-men eens overloope d'oude chronijcken ende historien van Vlaenderen ende Brabant, men sal terstondt ende klaerlijck bemercken, dat het edel ende oudt gheslachte van *de Lalaings* altijdt by Koninghen ende Princen om hunne manhaftighe, kloeckmoedighe ende ghetrouwe da-

den, altijd groot gheacht, ende ten hooghsten lief-ghetal heeft gheweest.

Maer iemandt moght my vraghen waerom ick dan dese slechte beuselingen ende ongeschaefde dichtjens van kleynder waerden ende ghetal aen U. Edt. ben toe-eyghende, de welcke met groote tomos ende volumina van vele ghewichtigher saken vereert ende verciert behoort te worden?

Mijn' reden is eenigh' ende dese, te weten, dat dit oock gheschiedt door het *Bevel van Cupido*, die my 't selve Boecksken heeft doen rijmen: ick

meyne door de liefde, als oock door de weldaden, die ick van Uwe milde handt onwaerdigh hebb' ontfanghen, waeromme ick Uwe Edt. seer ootmoedelijck ben biddende desen mijnen kleynen aerbeydt in danck t'aenvaerden, ende te gelooven dat ick altijd hebbe gheweest, noch ben, ende eeuwigelijck sal blijven

Edel', waerde, wijse, ende voorsienigh' Heere,

Van uwe Ed. den onderdanighsten, bereedtsten,
ende plicht-schuldighsten dienaer,
Albert Ignace d'Hanins, Brux.

Deught baert vreught.

Lof-Dicht

Ter eeren van den konst-minnenden ende gheleerden Poët
Ior. Albertus Ignatius d'Hanins,
Het *Bevel van Cupido* volbrengende.

DAt nu het ouder eeuw' vry laet sijn roemen varen
Van *Nasos* rijmery, die in voor-leden jaren
Door gansch des wereldts rondt ten hoogsten was geacht
By Princen, Koninghen, en Keysers groot van macht,
Dat nu den *Mantuaen*, dat *Flacci* waerde dichten
Voor d'honingh-soet ghedicht van desen rijmer swichten:
De liedtjens zijn soo soet, die *d'Hanins* heden gheeft,
Dat Nectar en Ambroos daer by niet 't minst' en heeft.

Hy leert wat 't minnen is, en hoe-men moet beminnen,
En hoe der Herders-rey den lof der Herderinnen
Tot aen de sterren prijst: het is al louter minn'
Dat ons dijn' Sangh-godinn' *Albert* brengt in den sin.
Noch weet ghy boven-dien, door toe-ghelaten' kluchten,
Te leyden ons' ghemoedt van droefheydt tot ghenuchten:
En (met een woordt geseydt) dijn' dichtjens zijn soo soet,
Dat ghy aen gheen Poët een' voet-stap wijcken moet.
Wel-aen, ò kloecken gheest! wie sal dijn' snelle vleugh'len
(als ghy in 't vlieghe[n] zijt) betoomen of beteughlen?
Gaet voortst (soo ghy beghint) spijt *Momi* boos ghedrocht,
Ghy steyghert boven all' als Arent in de locht.
Sy blijven op-der aerd': laet vry dees' honden keffen,
Ghy sult dijn' werck en lof tot d'hemels sien verheffen,
Soo wijt de Sonne loopt, spijt dién het spijten magh,
Dijn' naem sal zijn bekend tot op den jonghsten dagh,
P. S.

**Nobili ac erudito viro Domino, Domino Alberto Ignatio d'Hanins,
Belgico Maroni.**

SInt Maecenates, & erunt ALBERTE Marones:

Et Maro Belgiaci tu potes esse soli.

Quid! Samii Vatis si sit sententia vera,

Quae tua nunc anima est, ante Maronis erat.

Accinebat M. AE. C.

In-Leydinghe tot het eerste Deel Des Bevels Van Cypido,

Inhoudende de reden waerom desen boeck van den Auteur aldus wordt ghe-naemt ende gheintituleert.

Wanneer de swarte nacht het aerd'-rijck quam bedecken,
En met een duyster kleet den hemel over-treken:
Als d'al-ghemeyne rust hadd' van des aerbeydts pack
De menschen over-al ghelockt tot 't soet ghemack.

Naer dat de gulde Sonn' sijn' peerden ende waghē
 Wt 's hemels hooghe sael, nu langh hadd' neer-gheslaghen
 In *Thetys* vochtigh rijck, en dat de silv're Maen
 Was (in haers broeders plaets') ghetreden op de baen,
 Hadd' ick (van dichten moe) my oock tot rust begheven,
 Doch daer ick korts daer-naer met schroom wirdt uyt-dreven
 Door een seer helle stemm', die my den slaep ontnam,
 Soo dat ick gansch verbaest dus tot my-selven quam.
 Mijn' hayren resen op, mijn' woorden bleven steken
 (Ghebonden door de vrees') als ick weêr hoorde spreken
 De voor-gheseyde stemm': 'k stont op (en gansch ontstelt)
 Sagh voor mijn bedde staen een meer als mensch'lijck beelt,
 Een' Godt, oft Godts-ghelijck: en 't was een' van de Goden,
 (Ghelijck ick hebb' verstaen daer-naer uyt sijn' gheboden.)
 Flux (sprack hy) op de been, en hoort naer mijn *bevel*,
 Voor 't welck' dat alles beeft, aerd', hemel, zee, en hel'.

Ick ben den Godt der minn' *Cupido* groot van krachten,
 Die *Mavors* en *Iupyn* doe naer mijn' wetten trachten:
 Die jae mijn' eyghen moêr, noch broeder niet en spaer',
 Die de Goddinnen dwingh', en Goden al-te-gaer.
 Dus luystert neerstigh toe: ghy sult (voor alle saken)
 Een' nieuwen Liedtjens-boeck tot mijnder eeren maken:
 Soo saen de gulde Sonn' verthoonen sal haer licht,
 Sult ghy uw' breyn en sin begheven tot 't ghedicht.
 Dijn' boeck in dryen deelt: leert eerst de vryers minnen,
 En dwinght tot weder-liefd' des vrijdsters stuere sinnen
 Door liedtjens van de minn', ghestelt op soete maet:
 Die baren menigh-mael de minnaers groote baet.
 Seght dan hoe *Galathé* (vervreemt van hofsche zeden)
 Alleen om hare deught, en wel-ghemaeckte leden,
 Van d'Herders wordt ver-eert door menigh' konstigh liet,
 Nu op *Adônis* fluyt, en dan op *Tyters* riet.

Dan sultje op het laetst' (door toe-ghelaten' kluchten)
 Af-treken 's menschen hert' van droefheydt, tot ghenuchten
 Al wat je dencken meught te dienen tot ghelagh,
 Dat sultje metter daedt voordts-brenghen voor den dagh.
 Hier hebtje mijn *bevel*: en wacht u van te falen,
 ('k Sweir' by den helschen poel) ghy soudt 'et dier betalen:
 Dan (soo in teghen-deel ghy leeft naer mijn ghebodt)
 Sult ghy hier op-der aerd' zijn als een' kleynen Godt.
 Hier was sijn' reden uyt: en (sonder meer te praten)
 Heeft (met een' snelle vlucht) mijn' kamer flux verlaten:
 Den geur die hy daer liet gingh roos' en violet
 Te-boven: jae noch meer, den amber en civet:
 Een teecken van de Goôn, doch eer hy uyt gingh spreyn
 Sijn' vleughels in de locht, om die van een te schey'en,
 Ontdeckte hy sich heel van 't aen-ghenomen grijn,
 En stondt voor mijn ghesicht in goddelijcken schijn.

Ick sagh sijn gulden hayr, ick sagh sijn' bolle wanghen,
 En 't gulde pijlen-huys aen sijnen sluyer hanghen:
 Ick sagh dan alder-eerst, en merckte wonder wel,
 Dat ick ontfanghen hadd' *Cupidinis bevel*.
 Soo haest dan als de Sonn' ons braght den rooden morghen,
 Gingh ick (voor alle werck) papier en inckt besorghen,
 En hebb' den boeck gemaect (door last van *Venus-wicht*)
 Die ghy nu (Leser) siet voordts-komen in het licht.
 Aenveert mijn' moeyt' in danck, en merckt ghy ergens fauten,
 Die toch ten besten keert, als ghy daer-van hoort kauten:
 Den schrick die my bevingh, als ick *Cupido* sagh,
 Die kleeft my noch aen 't lijf tot heden op den dagh.
 Het breyn is noch verstroeyt: dus komdy iet te lesen,
 Dat u niet en behaegt, wilt my behulpigh wesen,
 En betert mijn ghedicht, maer daer-med' niet en spot,
 Want dat ick hebb' gherijmt, is door 't *bevel* van Godt:

Iae van den Godt der minn', die in uw hert magh wonen,
Op dat ghy door haer kracht u moght goet-jonstigh thoonen,
(Bevrijdt van haet en nijdt) aen my uw' even-mensch,
Die u hier op-der aerd', en naermaels vrede wensch.
Doch soo daer iemandt waer nieuws-gierigh om te weten
De reden om de welck' mijn Boecksken wordt geheten
Cupidinis Bevel? om dat het is ghemaect
Van my door sijn ghebodt, is 't aen diên naem gheraect.

[Het *Bevel van Cupidotjen*]

Het *Bevel van Cupidotjen*,
Van dat soete Minne-godtjen,
Is volbraght in rijm en druck:
Brussel wilt dijn' Dichter prijsen,
En dijn' Drucker eer' bewijsen,
VVenscht hen alle-beyd' gheluck.

***Het Eerste Deel Van 'T Bevel Van Cypido,
Ghenaemt Minne-Liedtjens.***

T'Samen-Spraeck Tusschen Leander ende Amarantha.

Stemme: Quam Mariam mitibus ocellis.

Leander.

Willekom mijn' *Amaranth*' ghepresen,
Willekom uyt duysend' uytghelesen:
Willekom mijn' aerdsche Afgoddinne!
Mijn vrindinne // Die ick soo beminne!

Laet ons hier wat praten // (T'onser baten)
 Van de minn':
Cupidotjen,, 't Minne-godtjen
 Wil ontsteken onsen sin.

Amarantha.

2. Iongh-man 'k ben noch veel te jongh van jaren,
 Ick en magh door liefde noch niet paren:
 Vruchtjens die-men pluckt voor hunne dagen
 Kleyn behaghen // Ons altijd toe-draghen:
 Dus wil ick noch wachten // Van te trachten
 Naer den bandt:
 Kiest een ander // Dan *Leander*,
 En neemt *Phillis* metter handt.

Leander.

3. Schoonste Nymph' hoe kondy dit ghesegghen?
 Hoe mooght ghy mijn' liefde weder-legghen?

Nimmer kan-men sich te vroegh begheven
 Om te leven // In den Echt verheven:
 Dus verkeert uw' sinnen // En wilt minnen
 Die u mindt,
Amarantjen,, Troost uw' quantjen,
 En ons' hert'jens t'samen bindt.

Wreedtheydt van Venus.

Stemme: Chere Catto où sont tous nos discours?

ALs *Venus* laetst'-mael weynigh neder-sat
 By mijn *Clorinde*, by mijns herten schat,
 Sy sagh haer wel-ghemaecte leden aen,
 En haer soet wesen schoonder dan de Maen.

2. Sy sagh haer' lipjens rooder als een was
Ghesloten in een witte marmer-kas:
Flux roep sy met een over-droef gheween
De kleyne Minne-godtjens all' by-een.

3. Sy riep ghestoort, wat drommel baet my dan
Dat eertijds ick den gulden appel wan?
(Als *Paris* seyde, dat hy aen mijnen mondt
Verr' d' alder-purper-roodste lipjens bondt.)

4. Daer nu een' dwasen Dichter anders wijst,
Die sijn' *Clorinde* tot den hemel prijst,
En opentlijck in sijne dichten praet,
Dat sy in schoonheydt my te-boven gaet.

5. Sa Godtjens, valt den Dichter op sijn huyl,
En haelt flux all' uw' quaedste pijlen uyt:
En schiet hem vel, en vleesch, en hayr, en been,
En borst, en hert', en longh', en tongh' in tveen.

6. Maer treft *Clorinde* met een' pijl van loot,
Dat sy altijd soo koudt zy als de doot:
Dat haer het teere bloedt vervries' in 't lijf,
En dat sy altijd even killigh blijf.

7. Het is ghebeurt, soo *Cytheréa* seyde:
Ick smooch ghelijck een aen-ghesteken heyde:
Ick treur, ick smelt, ick smoor, ick vlaeck, ick brand'
In 't diepste van 't door-schoten inghewandt.

8. En ghy *Clorinde*, laes! hebt op uw' borst
Een dry-mael dobbel over-dicke korst
Van steen, van ys, van marmer, en van snee:
En hoe ick treur, of sucht' ghy lachter mee.

9. Eylaes, eylaes! ondanckbaer als ghy zijt!
Weet ghy waerom mijn droevigh zieltjen lijdt?
Het is alleen om dat ick u soo prees,
En dat ick 't *Cytheréa* teghen-wees.

10. Ach! soete Schaepjen, 'k bidd' u, weest niet quaet,
Gh' en hebt in 't minst' geen oorsaeck tot dijn' haet:
Ghewis gh' en weet niet wat de gramschap doet,
Als sy in *Venus* domme herssens woet.

11. Laet (bidd' ick) dijnen hoogh-moedt sincken ne'er,
En jont my dijn voor-leden minne we'er:
En treckt ten laetsten sachter zeden aen,
Die sulcken schoonheydt beter sullen staen.

12. Drückt boven-dien uw' lipjens aen de mijn',
Uw' lipjens oorsaeck van mijn' staghe pijn,
Uw' lipjens, welckers noyt ghehoorden lof
Aen *Venus* eerst-mael gaf tot gramschap stof.

13. Drückt uwe lipjens aen mijn' wanghjens vry,
En suyght met eenen wat venijns van my,
En vat oock t'samen van het viertjen wat,
Dat in mijn hertjen langh' verborghen sat.

14. En weest voort-aen niet voor de Go'on bedaert,
Noch van dertel minne-mo'er vervaert:
De Goden selfs van hemel, aerd', en hel,
Volbrenghen van een maghet het bevel.

Op 't Spreeck-woordt van den Auteur: *Deught baert vreught.*

De deughden baren vreught: doch doodelijcke sonden
Die baren alle quael, en doodelijcke wonden
In't diepste van ons' ziel: dus mensch (ter-wijl' ghy meught)
V van de sonden wacht, en anckert aen de deught.

Trevr-Liedt.

Stemme: Claire Fontaine qui coule tousjours.

*Pyramus wordt hier beschreden
Van sijn' Thisbe, die sich 't hert'
Flux heeft met het sweerdt door-reden,
' Welck haer Lief braght in de smert'.*

WEe my! wee my! eylaes wat sal dit zijn?
Sie ick u *Pyrame*, oft uwen schijn?
Wee my! ick sterve // Als ick u derve;
Moest ghy mijn leven // My aldus begheven?
2. O wreede Goden waerom laetje toe
Dat mijnen *Pyramus* ('k en weet niet hoe)

Soo light door-steken? In purp're beken
 Sijns bloedts ghedolven // Tot spijs' der wolven?

3. Ach had' ick immers hier gheweest ontrent
 Eer hy sijn leven hadt aldus vol-endt!
 'k Hadd' beyd' sijn' ooghen // Door soet med'-dooghen
 Flux toe-gheloken // Qualijck noch ghebroken.

4. Den laetsten adem hadd' ick oock ontsaen,
 Eer hy naer *Charons* schuytjen waer ghegaen:
 Maer nu och-ermen! Alleen door kermen
 Kan ick doen mercken // Wat de minn' kan wercken.

5. Ghy doet, o *Thisbe*, 't is noch niet laet,
 Wilt ghy hem volghen, 'k Weet u goeden raedt:
 Den bloed'ghen degghen // Die hy heeft kregghen
 Om sich te dooden // Schijnt u oock te nooden.

6. Ghy sweirt die hebt d'een helft van my door-boort
 Doodt d'ander oock, en my gheheel vermoort:

'k Wil liever sterven // Als 't leven erven,
Daer hy is bleven // Die mijn' ziel' ded' leven.

7. Wel-aen mijn' ziel', en weest dan niet vervaert,
Thoont u manhaftigh (schoon oock teghen aert)
Doet vrees' verdwijnen // Wilt ghy verschijnen
Flux daer uw' Lief, is // 't Sterven uw' gherief, is.

8. Ey toeft wat Lief, ey toeft, ick kom u by,
Ghy zijt ghestorven om den will' van my:
Ick sal oock thoonen // Dat ick kan loonen
Als uw' vrindinne // Minn' met weder-minne.

9. Siet daer mijn' Liefste, neemt dat gaet voor goedt,
Siet daer al-reede spruyt het purper bloedt;
Mijn hert' is suchtigh // Mijn zieltjen vluchtigh;
'k Ben heel onmachtigh // Godt weest mijns ghedachtigh.

Soen-Eysch.

Clorinde mijn' Goddin, Vooghdersse van mijn leven,
De welck' ick nimmermeer noch kan, noch wil begheven!
O Phoenix onser eeuw', mirakel der natuer!
Die noyt uyt mijnen sin en zijt, noch dagh, noch uer!
O tweede *Cytheré!* *Pandora* vol van gaven!
O adem van mijn' ziel, troostersse dijner slaven!
Mindt my, die u beminn', en jont my eenen soen,
Ick sal u duysend'-mael het selfste weder doen.
Druckt dijn' coralen mondt aen mijn' half-dooode wanghen,
Die nu soo langhen tijdt naer dese jonst verlanghen:
Laest eens mijn' dorre ziel', oft anders ick verdwijn,
En sal eer langhen tijdt van haer verlaten zijn.

Beklagh op d'ongestadigheyt der liefde, ende de stuerheyte van de Vrijdtster.

Stemme: Chastillon prestez vos appas.

WAt weet *Cupido* Godt der minn'
 Al droefheyte en ellenden
 Dagh en nacht te wenden
 Op des minnaers sin!
 Hoe doet hy ons duchten,
 Hoe doet hy ons gaen,
 Met tranen en met suchten
 Meer en meer belaan!
 Wie kan hem weder-staen?
 2. Men seght het *Wichtjen* is heel blindt,
 't En maeckt gheen droeve wonden
 (Wesende verbonden)
 't Kleyne *Venus*-kindt:
 Ick seggh' dat sijn' schichten

Treffen wonder fel,
 En dat hy all' sijn' lichten
 Heeft tot sijn bevel:
 Mijn hertjen voelt'et wel.

3. Hy heeft mijn anghstigh hert' ghewondt;
 Maer ghy, o *Amatantjen*,
 Kont 't ghetreft *Galantjen*
 Maken we'er ghesondt:
 Ghy kont my ghenesen
 Door een soet ghesicht:
 Ghy kont mijn' helpster wesen,
 Door een minne-plicht
 Wordt heel mijn hert' verlicht.

4. Segt schoonste Nymph' waer-aen het schort
 Dat ghy uw' lodder-ooghen
 Door een soet med'-dooghen
 Op my niet en stort?
 Heeft mijn trouwigh minnen
 Dijnen haet verdint?
 Och neen, verkeert uw' sinnen,
 Weest tot my ghesint,
 En mindt die u bemint.

5. *Cupido* oorsaeck van mijn smert!
 'k Salijnen lof verheffen,
 Soo ghy oock wilt treffen
Amarantjens hert':
 'k Sal u all' mijn leven

Door mijn' soete Lier
 Lof, prijs, en eere gheven,
 Soo ghy door uw' vier
 Ontsteeckt dit killigh dier.

Den Minnaer verweckt sijn' Vrijdster tot weder-minne.

Stemme: Je voy toute la nuit.

THaumantis mijn' vrindinn',
 Vooghdersse van mijn' minn'!
 Wiens soet ghelaet
 Verwint mijn' hert' en sinn',
 En alle schoonheyt verr' te boven gaet:
 Mijn' aerdsche Af-godinn'
 Verkeert uw' zeden,
 Drinckt med'-dooghen in:
 Het is wel reden

Dat ghy my heden
 Weder-minne draeght,
 O vrindelijcke Maeght!
 2. 't En is geen' korten tijt
 Dat ick u hebb' ghevrijt,
 U hebb' gheviert:
 Dat ick met alle vlijt
 Hebb' uwen lof door menigh dicht verciert:
 En ghy noch even-wel
 Spot met mijn' jonste,
 En blijft even fel:
 Noch minn', noch konste,
 O alder-schoonste!
 Soo veel wercken kann,
 Dat ghy my kiest voor man.
 3. Soo ghy den Adel mindt,
 Ick ben een edel kindt
 Ghelijck als ghy:
 En soo ghy zijt ghesint
 Op gelt en schatten, die hebb' ick oock by:
 Al wat ghy wenschen meught
 Sal ick u gheven,
 (Soo ghy my verheught)
 Wy kunnen leven,
 En daer beneven
 (Soo het u ghelieft)
 Van alles zijn gherieft.
 4. Ick weet dat uw' *Galant*

(Die door uw' minn' oock brant)
 Veel praet van my,
 En dat den valschen quant
 U doet ghelooven dat ick elders vry:
 Nochtans uw' minn' alleen
 Wil ick verwerven,
 'k En soeck anders gheen:
 Moet ick die derven
 Soo moet ick sterven;
 'k Leve (soo ghy wilt)
 Oft val door *Clothos* schilt.
 5. En soo de bleecke doot
 My ruckt na *Charons* boot,
 Sal mijnen gheest
 (Die ghy van 't lijf ontbloot)
 U komen maken dagh en nacht bevreest;
 'k Sal in de duysternis
 U komen plaghen,
 (Houdt het voor ghewis)
 Om dat mijn' daghen
 My zijn ontdraghen
 Door dijn stuer ghemoet,
 Het welck my sterven doet.

Lof-dicht ter eeren van dry Vrijdsters.

Stemme: Fortune que tu m'importune.

CLorinde,

O mijn wel-beminde!

(Welckers soet gesicht

Mijn' smert' en all' mijn' pijn verlicht)

Uw' schoone leden,

En soete zeden,

Sal ick met reden

Prijzen door mijn dicht.

2. *Catotjen*,, 't Kleyne *Cupidôtjen*

Heeft mijn hert' ghewondt:

Ghy kondt het maken we'er ghesondt,

En my ghenesen,

Mijn' helpster wesen,

Mijn lief ghepresen,

Door een trouw-verbondt.

3. *Marietjen*

'k Sal oock flux een liedtjen

Singhen t'uwer eer',

't Is waer dat ghy verdient veel meer:

Maer weest te vreden,

'k Sal meer besteden

(Dan ick doe heden)

Op een' ander' keer.

4. Vrindinnen,

Die de dry Godinnen

In schoonheyt verr' ten achter-stelt!

En voorspoedt mede,

(Godt hoor mijn' bede)

Liefde wint ghewelt.

Minne-Liedt.

Stemme: Vous estes trop belle.

Och! wat moet hy lijden

Die sich wilt verblijden,

En we'er-minn' ontfaen!

Och hoe moet hy klaghen,

En sijn lief naer-jaghen,

En sijn lief naer-jaghen

In des liefdens baen!

2. Maer gheluckigh' hertjens,
Die naer korte smertjens
Krijghen weder-min:
Moght ick die verwerven,
Gheerne sou ick sterven,
Gheerne sou ick sterven,
Nisa mijn' vrindin.

3. Maer wat wil ick duchten,
En met droeve suchten
Slijten mijne jeught?
Ick wil blijven leven,
Nisa sal my gheven,
Nisa sal my gheven
Alle troost en vreught.

4. Sy sal beyd' haer ooghen
Vol van soet med'-dooghen
Op my neder-slaen;
Sy sal weder-minnen
Met haer hert' en sinnen,
Met haer hert' en sinnen:
Ick sal troost ontfaen.

Minne-Liedt.***Stemme: Les yeux d'une blonde m'ont si fort charmé.***

D'Ooghjens van een Blontjen
 Hebben my geraeckt,
 Mijn hert' als een lontjen
 In ontsteken minne blaecht:
 Soete Blontjen aardigh dier
 Blust doch eens mijn minnevier.
     2. Ghy kont my ghesesen
 Door een soete plicht:
 Den brandt is gheresen
 Eerst-mael uyt uw' soet gesicht:
 Die ghy door dijn' loncxjens wondt,
 Maeckt hem we'er daer door ghesondt.
     3. Wilt uw' lodder' ooghen
 Op my neder-slaen,
 Hebt met my med'-dooghen,
 Of het is met my ghedaen

Haest u Blondtjen blust den brandt
In mijn vlamigh inghewandt.

4. Haest u, lief ick smelte,
Haest u, het is tijdt,
Haest u, ick bezwelte,
Ick ben naer, het leven quijt:
Blontjen jont my eenen soen,
Die sal my her-leven doen.

Minne-Liedt.

Stemme: Margo ma cher' Amie.

O Kleyne *Cupidotjen*
Wat baert ghy ons al smert'!
O machtigh Minne-godtjen
Hoe wondy laes! ons' hert':
Hoe doet ghy ons duchten,
Weenen, ende suchten!
Hoe doet ghy ons klaghen
Altijdt dagh en nacht,
En staegh ons lief naer-jagen
Op d'heete minne-jacht!

2. Veel liever wil ick sterven
 Dan altijd soo te zijn,
 Doet my we'er min verwerven,
 Oft anders ick verdwijn:
 Doet de maeght my minnen
 Met haer' hert' en sinnen;
 Thoont hier dijne krachten
 Grooten Minne-godt!
 En doet de vrijdster trachten
 Te volghen uw' ghebodt.

3. Ick sal uw' daden prijsen
 Door spel en soet ghesangh:
 Ick sal u eer' bewijsen
 Daer voor mijn leven langh':
 Wildy my niet helpen,
 En mijn' wonden stelpen,
 Suldy my sien dalen
 Flux naer *Charons* boot,
 Dus laet my troost behalen,
 Of 'k sterf de bitter doot.

Minne-Liedt.

Stemme: Un jour la plus aymable Dame.

O *Galathéa* mijn beminde,
 Die ick meer als mijn hert' bemin!

Jae meer als *Phillis* en *Clorinde*
 Hebt ghy verwonnen mijnen sin:
 Ick sal altijd met all' mijn krachten
 Naer dijnen lof en eere trachten,
 Thoont my alleen, o waerde maeght!
 Dat mijnen dienst aen u behaeght.

2. Laet vry des nijders tonghen praten,
 En wilt u daer-in niet verslaen,
 'k En sal u nimmermeer verlaten,
 'k En sal u nimmermeer af-gaen:
 'k Bidd' u alleen wilt my we'er-minnen
 Wt all' dijn' krachten, ziel, en sinnen;
 Soo ghy my wesen wilt ghetrouw,
 Ick sal u kiezen voor mijn' vrouw.

3. 't Is waer, 't is langhen tijdt gheleden
 Dat ghy my niet en hebt ghesien:

Maer 'k was ghereyst in vremde steden,
(Soo ick u naerder sal bedien)
Dus wilt dit uyt den hoofde steken,
Mijn' minn' en sal u noyt ontbreken:
Ick hop' eer daghen twee oft dry
(Wilt Godt) u eens te komen by.

4. Dan sal ick u in 't langh verhalen,
Hoe dat ick door dijn' liefde blaeck',
Hoe in dijns ooghjens lodder-stralen
Mijn zieltjen schept all' haer vermaeck:
Wilt soo langh' met ghedult vertoeven,
En wilt u daerom niet bedroeven;
'k Bidd' u om eenen dagh of twee,
En doet aen dijn ghemoet gheen wee.

Trevr-Dicht.

*D'Aegyptsche Koninghinn' Cleopatra beklaeght
De doodt Antoni, die haer soo heeft behaeght.*

Stemme: Je suis blessé d'une flame nouvelle.

ACh hemels! ach! wat sal ick gaen beghinnen?

Mijn hert' dat is met droefheydt heel vervult,

Antoni ach! het is mijn' schult!

De wanhop', nijdt, en uw' te dwaes beminnen

Heeft u verdaen door een groot onghedult.

2. O grootsten heldt! waer toe zijt ghy ghedreven,

Die als *Lupyn* op d'aerde waert ghevreest?

Moest ghy door eyghen handt dijn' gheest

Berooven laes! van uw' heyl-vloeyend' leven,
En dat om mijnen wille alder-meest?

3. O soeten mondt! laet ick u noch eens kussen:
O soeten kus! waer door ick *Nectar* smaeck:
O mondt! (die plagh tot mijn vermaeck,
Mijn vierigh inghewandt te konnen blussen)
Ghy zijt die my als-nu verweckt tot wraeck.

4. Ick wil uw' doodt flux op my-selven wreken:
Mijn vlucht was d'oorzaeck, die u sterven ded'.
Anthoni toeft wat, ick gae med',
Ick gae met u tot aen d'*Elisi* beken,
Daer wy be-erven sullen peys en vred'.

5. Ga *Iras* haelt de mande met de slanghen,
Den *Aspis* flux op mijne armen stelt;
Ick wil beproeven sijn ghewelt.
Antoni ziel' doet my naer haer verlanghen,

Die my verwacht in het *Elisi*' veldt.

6. Weet *Caesar*, dat ghy my niet en sult voeren
In uw' Triumphe (soo ghy hebt ghedacht)
'k Hebb' een' mans-hert, (al faelt de kracht)
De doot en kan in 't minst' my niet beroeren,
Waer-door ick flux sal worden om-ghebraght.

7. Siet *Irás* komt: nu ras doet mijn gheboden,
Mijn' trouwe dienst-maeght helpt my uyt de pijn,
Op dat ick haest by hem magh zijn,
Die my verwacht by onse goede Goden;
Sa bindt terstondt op d'armen het venijn.

8. Ach! wat is dit? mijn kracht heeft my begheven,
'k En sie niet meer, gheheel mijn lichaem beeft;
Seer seldom (die in sonden leeft)
Krijght een goedt eynd', naer een sondarigh leven;
Ick sterf eylaes! den adem my begheeft.

Minne-liedt.***Stemme: Amy de la bouteille.***

*P*Andora vol van gaven,
 Mijn aertsche Af-godin,
 Vooghdersse dijner slaven
 Verweckster van mijn' min!
 Maeckt my eens bly,
 En jaeght van my
 Alle droefheden:
 'k Sal mijn verstandt
 Mijn penn', en handt
 Altijdt besteden,
 Om dijn' lof en eer'
 Te roemen over-al,
 Soo ghy u, maghet teer,
 Aen my thoont lief-ghetal.

2. Wilt my dan wederminnen,
 Die u soo seer bemin,
 Mint my met hert en sinnen,
 Mijn' soete Herderin:
 Ick ben in noodt,
 Van haest de doodt
 Te moeten sterven,
 Kan ick, mijn lief,
 (Tot mijn gherief)
 Gheen' troost verwerven:
 Dus helpt my uyt den druck,
 O soete *Amarant'*,
 En stiert my tot gheluck
 Door 't trouwtjen van u hant.

Minne-Liedt.***Stemme: Phillis tu me fait trop attendre.***

*Den Minnaer (die vertreckt in verr'-gheleghen landen)
Seght aen sijn Lief Adieu, die houdt sijn hert' in banden:
Hy troost haer door een liedt, mits dat eens nijders haet
Haer eer' te krencken socht door valsch-versierden praet.*

ADieu *Clorinde* mijn vrindinne,
Die ick meer als mijn hert beminne!
Adieu mijn liefste ick vertreck!
Ick scheid' nu uyt mijns vaders landen!
Nochtans (ghelooft my) 't is gheen geck:
'k Laet u mijn hert' in echte banden.

2. Dijn' rooden mondt, en schoone leden,
Dijn' soet ghesicht, en goede zeden
Sal ick altijd indachtigh zijn:
Laet vry des nijders tonghen praten,
(Ick spot met all' hun valsch fenijn)
Het klappen sal hun weynigh baten.

3. Hoe u de nijders meer verfoeyen,
Hoe dat mijn liefde meer sal groeyen:
Ick weet dat ghy onnoosel zijt:
Maer 'k wou dat sy hunn' eyghen maghen
(Soo wel als u, die wordt benijdt)
En hunnen handel eens door-saghen.

4. Sy souden flux den snater snoeren,
En u, mijn lief, soo niet beroeren,
Want sy de vuylste zijn van al.
Maer wilt op hunnen praet niet achten:

Meer suldy my zijn lief-ghetal,
Hoe sy meer naer uw' schande trachten.

5. O valsche nijders, boose slanghen!
Die soo naer achter-klap verlanghen;
Ick wensche dat een gloeyend' stael
Uw' boose tonghe magh door-booren,
Dat jonn' ick u soo menigh-mael
Als ghy mijn' Nymphe komt verstooren.

6. Maer u, schoon maeght, soo seer verduldigh,
Sal ick altijd (soo ick ben schuldigh)
Bevrijden door mijn' tongh' en pen':
Ick sal altijd uw' eer' voor-spreken,
(Want ick gheen ander lief en ken)
En sal my op dijn' nijders wreken.

7. 'k Bidd' u alleen, wilt my beminnen,
(Die u bemin met hert' en sinnen)

En die mijn' ziel' soo seer behaecht:
Al moet ick somtijdts van u wesen,
My efter weder-minne draeght,
Clorinde maghet noyt vol-presen!

Adiev-Liedt.

Stemme: Olympe mon souci.

ADieu lief, ick moet gaen,
Ick hoor' de trommel slaen:
Gradivus met sijn' gasten is langh' op de baen:
'k En magh niet langher zijn
By u (het doet my pijn)
Adieu mijn soetste lief, Adieu, want ick verdwijn!

2. Den Koningh (mijnen Heldt)

Die roept my in het veldt:

Ick gae uyt louter liefde, niet om goedt oft geldt:

Ick will' mijn vader-landt

Verlossen uyt den brandt,

Waer-in haer heeft ghesteken *Mars* aen elcken kant.

3. Indien dat Godt den Heer

Wilt dat ick weder-keer,

Soo sal ick u beminnen altydt meer en meer:

Maer laes! soo ick daer blijf

Door 's vyandts quaedt bedrijf,

Bidt Godt doch voor mijn' ziele, en vergheet 'et lijf.

Lof-Dicht.

Leander seght sijn Lief te wesen honigh-soet,
 En dat sy uyt haer' borst den Nectar komt te blasen:
 Dus hy de Bietjens noit, om dat sy metter spoet
 Hem rapen aen den mondt, om sich daer-med' te asen.

Hoe, soete Bietjens, hoe! sie ick u noch in 't veldt
 Ontrent de roosjens swieren?
 En suyght gy noch den dauw, daer 's nachts den thym af swelt
 En raept ghy noch het soet uyt soete violieren?
 Komt (bidd' ick) metter spoet aen mijn' *Clorides* mondt,
 Daer siet-men 't alles vloeyen,
 Wat ghy in violier, in thym, oft roosen vondt,
 Wanneer sy in het soetst' van hunne bloeysems bloeyen.

I. W.

***Het Tweede Deel Van 'T Bevel Van Cupido,
Ghenaemt Herders-Ghedichten.***

In-Leydinghe tot het tweede Deel,

VVt-wijsende 't gheluck ende heyl des Herders levens, ende uyt-roemende den lof van Galathea.

GHeluckigh is den mensch', die (vry van Hoofsche zeden)
Sijn leven met ghenucht magh op het velt besteden:
Daer hem gheen hooverdy, noch eer-sucht oyt en quelt,
Daer hem noch haet, noch nijdt de sinnen oyt ontstelt:

Mits hy al sijn' ghenucht scheidt in sijn' lieve Schapen,
 (Sijn rijck-ghewolde vee) die 't noodigh voedsel rapen
 In 't groene klaver-gras ontrent een silv're beeck,
 Daer *Philomela* singht by 't pluyme-naeckts ghequeeck:
 Daer magh hy on-benijdt, door soete minne-treken,
 Sijn' schoone Herderin in heete vlam ontsteken:
 Daer magh hy on-ghesien haer gheven soen op soen,
 Ter-wijl' sijn' lieve kudd' het voedsel raep in 't groen.
 Hoe menigh' schoon ghedicht, en honigh-soete praetjens
 Hoort ghy, ô *Galathé*, van all' uw' cameraetjens,
 Van *Mopsus* en *Adoôn*, van *Tyter* en *Galant*,
 Die meest om uwen will' in heete minne brandt.
 Hoe menigh soet ghelagh, en lieffelijcke loncxjens,
 Hoe menigh soet ghepeys, en heete minne-voncxjens
 Ontfanghen sy van u, ô schoonste Herderinn'!
 Die selfs een Tygers hert' soudt locken tot dijn' minn'.

Ick woud' (indiën ick moght) een Herders leven leyden,
Om somtijds oock by u ontrent de groene heyden
Te praten van de minn': ô waerde *Galathé!*
O *Phoenix* onser eeuw'! ghewis ick ben te vré,
(Indien het u bevalt) met u in Echt te treden:
Want dijnen rooden mondt, en wel-ghemaecte leden,
Dijn' honigh-soete tael, en vriendelijck ghelaet
Ons' vrijdsters van de stadt seer verr' te-boven gaet:
Soo langh' my 't leven duert, en sal ick nimmer swichten
Te roemen dijnen lof door reden-rijcke dichten:
(Spijt diën het spijten magh) schoon Maeght ick ben bereyt
Te blijven dijne slaef tot in-der eeuwigheyt.

Herders-Beklagh-Liedt.***Stemme: Je suis blessé d'une flamme nouvelle.***

Ick ben geheel door een nieuw' vlam ontsteken,
Ick hadd' een hert', maer dat ben ick nu quijt:
't Welck *Phillis* dwinght door soeten strijt;
Maer waer is oyt soo grooten kracht gebleken,
Die 't hert' verwon op alsoo korten tijdt?

2. O schoonste Nymph'! wilt uw' soet-lonckend' oogen
 Op uwen dienaer een-mael neder-slaen!
 Oft anders, 't is met my ghedaen.
 Hebt dan met my door weder-minn' med'-dooghen;
 Oft ick moet haest naer *Charons* oever gaen.

3. Maer hoe! waer-toe dient al dit droevigh klaghen?
 Mijn' Herderinn' die is van soeten aert:
Leander dan uw' klachten spaert,
 (Waer-door dat ghy verkort uw' jonghe daghen)
 En maeckt dat ghy met uw' beminde paert.

4. Ghewis, ick wil mijn' klachten laten varen,
 En bidden *Phillis* om haer' weder-minn';
 (Door dien sy is van sachten sinn')
 Sy sal met my door Echte liefde paren:
 Sy is mijn hert', mijn' ziel', mijn' Koninghinn'.

5. Ick wil haer dan hier met ghedult verwachten,

Ick weet dat sy eer langh' hier komen sal,
 Met haer' soete kudd' in 't groene dal:
 Wanneer ick naer haer' weder-minn' sal trachten,
De liefd' behoedt den mensch van ongheval.

Herders-Liedt.

Stemme: Faut il pour un passe-temps, d'un moment.

Galathé mijn' Herderinn', (die ick minn')
 O mijn' aerdsche Af-goddinn'!
 Hoe kondt ghy my soo sien sterven;
 Sonder uw', sonder uw' jonst' te verwerven?
 2. Schoonste Nymphe van het lant // Schenckt my d'hant,
 En dijn' trouw tot onder-pandt:
 Ghy en sult u noyt beklaghen,
 Ick sal u, ick sal u reyn liefde draghen.

3. Komt *Cupido* met dijn' schicht // (Dertel Wicht)

En mijn' banghe ziel' verlicht,
Doet de Maeght my weder-minnen,
Met haer hert', mhet haer hert' en all' haer sinnen.

4. Thoont dat ghy uw' dienaers mindt // *Venus*-kindt!

Opent d'oogh', en weest niet blindt:
Wondt mijn' Liefste oock in 't herte,
Op dat sy, op dat sy bekenn' mijn' smerte.

5. Als haer 't minne-viertjen quelt // En ontstelt,

Sal sy kennen uw' ghewelt:
Flux sal sy haer over-gheven,
Om met my, om met my in vred' te leven.

6. En ick met mijn lief versaemt // (Soo 't betaemt)

Sal u maken wijt befaemt:
Ick sal altijdt dagh en nachten
Praten van, praten van dijn' groote krachten.

Herders-Beklagh-Liedt.***Stemme: Faut il tousjours souffrir.***

MOet ick dan nacht en dagh
Altijdt doen mijn beklagh,
Sonder troost te verwerven?
Verkeert dijn' stueren sin,
O wreede Herderin!
Oft anders moet ick sterven.
2. 'k Sal zijn van monde stil,
(Schoon dat ick sterven wil
Voor mijn Lief, mijn *Clorinde*)
Die 't nimmer weten sal,
Dan naer mijns lichaems val,
Hoe seer ick haer beminde.

*T'samen-praet tusschen Coridon ende Galathea.**Stemme: Margo ma cher' amie.**Coridon*

Ick groet' u mijn' beminde,
Mijn' soete Herderin,
Ick groet' u mijn' *Clorinde*,
Verweckster van mijn' min:
't Is der Goden zeghen
Dat ghy my komt teghen:
't Docht my wel te wesen
Langher dan een jaer,
Dat ick u, Nymph' ghepresen,
Niet eens en wirdt ghewaer.

Galathea.

2. O schalck hoe kondy praten,
 Wat maecktje my al wijs!
 Doch 't en sal niet baten,
 Weg, packt u by uw' *Lijs*:
 G' hebt soo fraey gheloghen,
 Dat gh' haer hebt bedroghen:
 Moghtje my bedrieghen,
 (Soo gh' haer hebt ghedaen)
 Dijn' minn' soud' haest vervlieghe,
 Waer ick' er niet wel aen?

Coridon.

3. Ick sweir ick sal u trouwen,
 En nemen voor mijn' vrouw.

Galathea.

Neen Herder, 't moght u rouwen,
 Dat ghy my schonckt uw' trouw'.

Coridon.

Ach mijn lief, mijn leven!
 'k Sal u noyt begheven;

(Wilt ghewis ghelooven)
Gheen *Lijs* ick en ken.

Galathea.

Gh' en sult my niet verdooven,
Neen, 'k blijve soo ick ben.

Herders-Beklagh-Liedt.

Stemme: Me veut tu voir mourir.

Wilt ghy dan dat ick sterf? *Bis.*
O wreede Herderinne!
Neen, maeckt dat ick jonst' verwerf,
En thoont my weder-minne:
Misschien jae (seghdy) misschien neen,
Sal ick u helpen uyt 't gheween.
2. Ick sie van nacht op dagh *Bis.*
Mijn' smert' en droefheydt wassen:

Doch ghy spot met mijn beklagh,
En wilt 'er niet op passen:
Misschien jae (seghdy) misschien neen,
Sal ick u helpen uyt 't gheween.

3. En soo om all' mijn' smert', *Bis*.
Een weynigh te verjaghen,
Kom' ick met een ancxstigh hert,
U naer een soentjen vraghen:
Misschien jae (seghdy) misschien neen,
Sal ick u helpen uyt 't gheween.

4. Ey! liefste, seght eens jae, *Bis*.
En laet den *Neen* daer blijven:
Doet aen *Mopso* eens ghenae',
En wilt sijn' smert' verdrijven!
Misschien jae (seghdy) misschien neen,
Sal ick u helpen uyt 't gheween.

Herders-klaght.***Stemme: Chere Phillis pourquoi témoignez vous.***

O *Galathea* Voester van mijn' minn',
 Mijn Herderinn', mijn' aerdsche Af-godinn'!
 Waerom siet ghy my soo grammoedigh aen?
     Seght wat u quelt,
     En dijn' ghemoet ontstelt:
     Wat hebb' ick u misdaen?
 2. Ick bidd' u, soete Nymph', en weest niet quaet,
 Gh' en hebt in 't minst' gheen oorsaek tot dijn' haet:
 Het is gheweest een valsche nijders tongh
     Die op een uer'
     U heeft ghemaect soo stuer,
     En 't hert' tot wreedtheydt dwongh.

3. Soo niet, seght my doch eensjens wat u schort:
Seght my waer-in dat ick u doe te kort:
Keert dijn' ghemoet, ick ben dijn' stuerheydt moe.

Blijft ghy soo sien,
Ick sal uw' aensicht vlien,
Tot d'*Indianen* toe.

4. 'k Wil liever noyt aenschouwen uw' aenschijn,
Dan even-staegh soo suer aensien te zijn:
(En meest als ghy dat sonder reden doet)

Keert dijn' ghesicht,
En mijn bangh' hert verlicht,
Oft wel ick sterven moet.

T'samen-praet tusschen Mopsvs ende Nisa.

Stemme: L'autre jour dedans Paris.

Mopsus.

HAest u *Nisa* metter spoet,
 Haest u, en kleedt u Nymphē soet!
 Laet ons t'samen in het velt
 (Naer 's Herders manieren)
 Met ons' Schaepjens onghetelt,
 Gaen een weynigh zwieren.

Nisa.

2. *Mopse* laet my doch in rust,
 Want het my seer qualijck lust:
 't Is noch vroegh ghenoegh van tijdt,
 Laet ons noch wat beyden,

En nemen voor-al den inbijt,
Eer dat wy ons bereyden.

Mopsus.

3. Liefste, al dat u ghelieft,
Daer-med' ben ick wel gherieft:
Want ick dijnen dienaer ben,
En will' dijn' dienaer sterven:
Gheen ander vrijdtster ick en ken;
Dus laet my troost verwerven.

Nisa.

4. *Mopse* ghy spreeckt honigh-soet,
Ghy verwint gantsch mijn ghemoet:
Siet, ick schenck' u mijn' weder-minn'
Voor uw' beleefde zeden:
Met lichaem, ziel, hert' ende sinn'
Kom' ick tot u ghetreden.

Mopsus.

5. Haest u Schaepjens, uyt den stal,
Springht en huppelt over-al:

Thoont aen uw' manier van doen
't Gheluck (dat ick hebb' kregghen)
Haest u dan beestjens, wilt u spoen,
Ick merck' *Cupidoôs* zegghen.

Eyghendommen der Liefde.

De liefd' is moeder van ghedult,
De liefd' verbetert alle schult,
De liefd' sachtmoedigh is van aert,
De liefd' aen niemant hinder baert,
De liefde spot met d'hooverdy,
De liefde maeckt den droeven bly,
De liefde soeckt gheen eyghen baet,
De liefde wenscht aen niemant quaet,
De liefde neemt 'et al in goedt,

De liefde alle deughden voedt,
 De liefd' sich in de deught verheught,
 De liefd' en schept in sond' gheen vreught,
 Sy hoopt, ghelooft, verdraeght'et al,
 En is aen ieder lief-ghetal.

Herders-klaght.

Stemme: Vous estes trop belle.

Schoonste Herderinne!
 Die ick meer beminne
 Dan mijn eyghen hert':
 Hoe kont ghy verdraghen
 Dat ick soo veel daghen
 Leef in druck en smert'?
 2. Wilt my weder-minnen
 Met dijn' hert' en sinnen,
 Soete *Galathé*:
 Maeckt my (als uw' Schapen
 Gaen hun voedtsel rapen)
 Gaen hun voedtsel rapen)
 Hoeder van uw' vee.

3. 'k Sal uw' Lammers hoeden,
 En uw' Schaepjens voeden:
 'k Sal het boos ghewelt
 Van den Wolf en Beiren
 Neerstelijck af-weiren,
 Neerstelijck af-weiren,
 Dus my Herder stelt.

4. Mijnen Hondt *Rosellis*
 Oock tot dijn' bevel is,
 Hy sal dagh en nacht
 (Door 't ghedurigh bassen)
 Op dijn' Schaepjens passen,
 Op dijn' Schaepjens passen,
 Als hy houdt de wacht.

5. Niemand sal u hind'ren,
 Noch dijn' kudd' vermind'ren,
 Waerde Herderin:
 Dus wilt my verkiesen,
 (Wildy niet verliesen)
 (Wildy niet verliesen)
 Jondt my weder-min.

[Even als de roode roôsen]

Even als de roode roôsen
 's Morgens aen den distel bloesen,
 Daer den hemel in den nacht
 Sijnen soeten dauw' op-bracht:
 Bloesen 's morgens oock de tippen
 Van mijn' *Galathetjens* lippen,
 Die ick wensch met volle lust
 T'hebben duysent-mael gekust.

BE.

Beklagh-liedt, Op de doodt van een' Vrijdster.

Stemme: Chere Phillis pourquoi témoignez vous.

KOmt *Venus* dienaers, komt hier kleyn' en groot',
Komt stelpt mijn' tranen, 't is nu meer als noot:

Mijn *Galathéa*, mijn' beminde blom,

Mijn' Herderin,

Mijn' aerdsche Af-godin

Light hier voor eeuwich stom.

2. O *Clotho* wreedt! o al te fel ghewelt!

Waer door mijn lief ter aerde light ghevelt:

Cupido doodt my oock met dijnen schicht,

Soo wordt mijn hert'
Van droefheydt, ancxt, en smert'
Verlost, en heel verlicht.

3. Ach hadd' ick noyt gheweten van de minn',
En noyt hier-med' bekommert mijnen sinn'!

Soo hadd' ick noyt ghevallen in dees' pijn,
Die my vernielt,
En jae by-naer ontzielt:
Soo dat ick gansch verdwijn.

4. Die nimmermeer tot minnen sich begaf,
En proefde noyt van *Venus* droeve straf:

Daer honigh menghelt sy altijd met gal,
Sy soeckt alleen
Ons' droefheydt, ons gheween:
En sy is wonder mal.

5. Maer waer-toe dient doch al dit droef beklagh?

(Ghemerckt het gheensins aen my baten magh)
 Mijn lief is doodt, ick will' haer volghen naer:
 Sendt my, o doodt!
 Oock flux tot *Charons* boot,
 En maeckt van ons een paer!

T'samen-praet tusschen Tyter ende Galathea.

Stemme: Ne veut tu pas arrester.

Tyter.
 Schoonste Nyphe *Galathé!*
 Herderinn' // (Die ick minn')
 Hoort eens naer mijn' bé,
 Wilt my weder-minne draghen,
 Helpt dijn' dienaer uyt de pijn;

Kan mijn' bede, lief, u niet behaghen,
Sal ick haest begraven zijn.

Galat.

2. Waerom praetje van de doot
Tyter vrindt? // Die my mindt
Die en heeft gheen' noodt:
Hy en sal van rouw' niet sterven,
'k Sal hem helpen uyt den druck,
Tyter ghy sult weder-minn' verwerven,
Is dit niet een groot gheluck?

Tyter.

3. Seker *Galathetjen* jae,
Ghy verblijt // My, en zijt
Heel vol van ghenae:
Daerom sal ick nimmer swichten
Van dijn' lof tot d'hemels toe
Te verheffen (door mijn' soete dichten:)
Soo ick alle daghen doe.

[Sneeuw noch haghel kan ons keiren]

Sneeuw noch haghel kan ons keiren,
 't Vryen moet sijn' ganghen gaen;
 Vorst, noch winter kan ons deiren
 Als wy by ons' vrijdster staen.
 Al verstijven stroom en beken
 Op een' stuere winters-nacht,
 Even willen wy haer spreken,
 Koud' verbiedt gheen vryers-jacht.

Adiev-Liedt.***Stemme: Olympe mon souci.***

ADieu mijn' vrinden all',
 (Die my zijt lief-ghetal)
 En ghy die ick beminne meest in 't aerdsche-dal:

Thaumantis mijn' vrindinn',
 Mijn' soete Herderinn',
 Adieu, o uyt-verkoren Voester van mijn'minn'.

2. Adieu ('t en is gheen geck)
 Mijn' vrijdtster ick vertreck,
 En gae mijn' woon-plaets stichten op een ander vleck:
 Ick laet mijn Vader-landt,
 En steeck het schuyt van-kant:
 Schenckt my doch een ghedencken, liefste, van uw' handt.

3. Ghy weet, 't is u bekint
 Hoe ick u hebb' bemint,
 De jonste, die ick vraghe, hebb' ick wel verdint:
 'k En sal noyt legghen af,
 Maer draghen tot in 't graf
 De jonst' die voor 't vertrecken my mijn' liefste gaf.

4. Eer sal der Sonne-kracht

Sich thoonen in den nacht,
 Eer sullen zijn de Visschen in de zee versmacht:
 Eer sal den kleynen Pier
 Zijn stercker dan den Stier,
 Eer ick u Lief verghete, die ick soo seer vier'.

5. Vraeght iemandt vrouw' oft man
 Hoe ick u laten kan,
 En my ghewilligh gheven van u in den ban?
 Voor reden wordt gheset:
Den noodt en heeft gheen wet,
 Adieu Lief, ick vertreck, dijn' liefde draegh' ick met.

[Hoe! souden 't kusjens zijn die my *Thaumantis* gheeft?]

Hoe! souden 't kusjens zijn die my *Thaumantis* gheeft?
 Och neen, ick ben bedroghen:
 't Is Nectar, 't is Ambroos, waer van den hemel leeft,
 Dat ick hebb' in-ghesoghen.

Het is een' honigh-dauw die uyt haer' zieltjen rijst;
(Ha, soete spoockereyen.)
Al wat-men in Kaneel, in Thijm, of Nardus prijst,
Komt uyt haer' lipjens gleyen.
De Bietjens, die wel-eer de Blomjens van Hymet
In Griecken-landt door-vloghen,
En hebben uyt Narcis, uyt Roos, noch Violet
Oyt soeter soet ghesoghen.
Soo my, soo lieven aes, de spijsse van de vreught,
Wordt dickmaels aen-gheboden,
Blijf ick onsterffelijck, en leef in staghe jeught,
Ghelijck des hemels Goden.

***Het Derde Deel Van 'T Bevel Van Cypido,
Ghenaemt Kluchten.***

In-Leydinghe tot het derde Deel.

HET is een oude spreuck van hoogh geleerde mannen,
Dat *Phoebus* niet en draeght altijd den boogh' ghespannen:
Men magh by-wijlen wel (soo ick in *Flacco* lees)
Den boogh wat legghen af, en maken los de pees.
Men moet niet t'aller ur' van wijse saken praten:
Men magh op plaets' en stondt den geck wel weynigh laten

Wt-springhen uyt de mouw': die sich altijd voor wijs
 Aen 't volck wilt gheven uyt wordt voor sijn' daghen grijs.
 't Is (seght een wijs Poët) een wijsheydt waerd ghepresen,
 Te schijnen somtijds sot, doch sonder sulcks te wesen:
 En 't is in teghen-deel een schande voor ghewis,
 Dat hy wilt schijnen wijs, die maer een' nar en is.
Ulysses wist dit wil, als hy (tot sijnder baten)
 Schoon hy gheen geck en was, begonst als geck te praten:
 Als hy ontrent de zee, doch door ontleenden schijn,
 Om 't werck, dat hy viel aen, aen 't volck scheen sot te zijn.
 Maer 't is daer-van ghenoech: 'k wil hier alleen bethoonen,
 Hoe nutte plicht het is, jae waerdigh om te loonen,
 Te brenghen somtijds voordts een wel-ghevonden klucht,
 Die een bedroefde ziel magh dienen tot ghenucht.
 Den dagh volght naer de nacht, naer droefheynt het verblijden:
 Wie is soo onbeleeft, die niet sal kunnen lijden

Dat naer een wijs ghepraet een klucht komt voor den dagh,
Die (sonder iemandts leet) ons dienstigh wesen magh?
Voor my, 'k hebb' in den sin (schoon *Momi* kinders rasen)
Met kluchtjens dry soo vier ons' zieltjens wat te asen:
Ghy, die 't niet hooren wilt, sluyt vry dijn' ooren toe,
En weet dat ick voor u de moeyte niet en doe.

Klvcht-Liedt Vande Faillie-bruyden.***Stemme: Phi, phi, phi, de Mazarin.***

PHi, phi, phi, wat groote schandt
Is 't voor ons landt,
Dat t'allen kant
Men siet hier all' dees' monsters loopen,
Met hunn' faillien over-hoopen:
O my! Wat een fieltery!
2. Sa, sa, sa, legt af dees' dracht,
Soo seer mis-acht,

En een-mael tracht
 Weer te gaen met dijne huycken,
 Daer-in kondy u oock duycken:
 Soo sou // Gaen een waerde vrouw.
 3. Flux, flux, flux, of wildy niet,
 En dat-men siet
 Dat 't noch gheschiet:
 Men sal u stracks de kap af-trecken,
 En met modder over-decken:
 Volght raedt // Eer het wordt te laet.

Klycht-Liedt.

Stemme: Margo ma cher' amie.

SA komt mijn kameraden,
 Sa laet ons t'samen gaen
 Ons met genucht versaden,
 't Is hier genoeg gestaen:

Laet ons ruyse-muysen,
 En een porsen knuysen:
 Laet ons t'samen maken
 Weynigh goede chier,
 En laet ons eensjens smaken
 Een pintjen Lovens-bier.

2. Doet alle droefheydt vlieden,
 En drinckt op uw' gemack,
 (Niemant kan 't u verbieden)
 Roockt vry een pijp taback.
 Flux tapt bier Weerdinne,
 Meet tot aen de pinne:
 Laet ons t'samen maken
 Weynigh goede chier,
 En laet ons eensjens smaken
 Een pintjen Lovens-bier.

3. Komt hier mijn' med'-ghesellen,
 En voecht u aen den disch,
 Aenverdt de volle snellen,
 Verdrinckt den gragen Visch,
 Wilt hem soo verjaghen
 Wt ons' swacke maghen:
 Laet ons t'samen maken
 Weynigh goede chier,
 En laet ons eensjens smaken
 Een pintjen Lovens-bier.

Klvcht-Liedt.***Stemme: J'ay pris de moy-mesme campos.****Den Minnaer van de minn' af-treect sijn hert' en sinnen,
En seght dat hy voort-aen den wijn alleen wilt minnen.*

Ick hebb' de minn' Adieu gheseydt,
 Ick wil my houden aen de druyven,
 Ick sal mijn' schijven doen verschuyven:
 Tot *Bacchi*-dienst ben ick bereydt:
 Adieu dan soet' *Aminte*,
 Adieu, 'k ghebenedijd' den dagh
 Dat door 't sap van de pinte
 All' mijn' minn' verdroncken lagh.
 2. Ick sal den kleynen Minne-godt
 Ghelijck een kalf de huyt af-stroopen:

Al sijn gheweir sal ick verkoopen,
 Om 't gelt te hanghen aen den pot:
 Adieu dan soet' *Aminte*, etc.

3. 'k Spot met de dertel minne-moer,
 En met haer' domme kamenieren:
 'k En sal dees' monsters niet meer vieren,
 Want *Venus* en is maer een hoer:
 Adieu dan soet' *Aminte*, etc.

4. Ach! hoe gherust is nu mijn hert,
 Van 't minne-pack te zijn ontslaghen!
 'k En sal nu niet meer gansche daghen
 Beladen gaen met druck en smert:
 Adieu dan soet' *Aminte*,
 Adieu, 'k ghebenedijd' den dagh
 Dat door 't sap van de pinte
 All' mijn' minn' verdroncken lagh.

Klvcht-Liedt Van de Wijn-suypers.

Stemme: Si c'est pour mon pucelage.

Hoe doet ons het wijntjen rasen
 Als het steygert naer den top
 Van ons' swacke herssen-kop!
 God'! wat wonder doen de gh'lasen,
 Alsser twee oft dry dosijn
 In het lijf ghesopen zijn.

2. D'een rondeelt en snurckt van dichten,
 D'ander sit en luystert toe:
 Geen van all' en worter moe,
 Geen van all' en wilter swichten,
 Ieder-een vol vreugden leeft,
 Als hy wel gedroncken heeft.

3. D'een moet vechten, d'ander spelen
 Met den steen of met de kaart:
 Ieder mensch volgt sijnen aert.

Menigh dronckaert schijnt te quelen,
 Als den Weert of de Weerdin
 't Spel hem steken uyt den sin.

4. Menigh'-mael als de Weerdinnen
 Heel den dagh en gansch den nacht
 Hebben naer hun gelt gewacht,
 Zijnder nergens schijven binnen
 Veel getapt, en niet ontsaen,
 Is dit om te marckt te gaen?

5. 't Is, vrindin ghy moet ons borghen,
 't Spel en wou my nu niet mé
 Weest tot morgenvroeg te vré:
 'k Sal u dan uw' gelt besorgen
 Eer de klokke twee sal slaen
 Hebdy dijn' ghelagh ontfaen.

6. Wat sal hier het wijf bedrijven?
 Salse borgen ofte niet?
 't Is een kael-broer diese siet,
 En 's en soeckt niet veel te kijven:
 Gaet dan (seght sy) maer brengt gelt
 Op den tijdt by u ghestelt.

7. De twee uren zijn ghekomen,
 En noch twee-maels twee daer-by:

't Segghen was bedrieghery.

Hy en wort hier niet vernomen

Hy is blijd' te zijn verlost,

Sy is droef om haren kost.

8. Het gebeurt naer korte weken,

Datter weer een mager luys

(Die gheen oort en heeft in huys)

Van het borgen komt te spreken:

Neen (seght 't wijf) 'k en borgh' niet meer,

'k Ben geleert met eenen keer.

9. Hier en baet geen droevigh stenen,

Laet my dijnen mantel hier,

Voor mijn in-ghedroncken bier:

Gaet dan vry uw' gangen henen.

Soo gheseyt, en soo gedaen,

Hy moet sonder mantel gaen.

10. Orelof ghy *Bacchi* knuysen,

Die de druyven soo bemindt:

Als gh'u sonder schijven vint,

Wacht u dan van sulcken huysen,

Daer den mantel blijft te pand':

Anders komdy ooc in schand'.

[GHy ruymers van de kannen]

Stemme: Amy de la bouteille.

GHy ruymers van de kannen,
 Die 't Lovens-sap bemindt,
 En die (als kloecke mannen)
 U't suypen onderwindt,
 Komt hier by 't vier,
 Een potjen bier
 Is u gheschoncken:
 Drinckt u heel vol,
 Als eenen mol,
 En gaet dan roncken.
 Drinckt eens om end'-om,
 Daer kleeft seer weynig aen,
 Al looptje weynigh krom
 Als gy naer huys moet gaen.

2. Laet *Hans* en *Teeuwen* rasen,
 Want het hun niet en schort:
 Al ruymdy fraey de g'lasen,
 Niemandt blaft ghy te kort:
 't Gaet naer den sin
 Van de weerdin,
 Dat ghy uw' schijven
 Haer dickwils jont,
 En drincken kont,
 En vreught bedrijven.
 Drinckt eens om end' om,
 Daer kleeft seer weynig aen,
 Al looptje weynigh krom
 Als ghy naer huys sult gaen.

Klvcht-Liedt

Stemme: Poich' el mio foco è spento. (Oft) Met musieck uytgelesen den wijn moet zijn gepresen.

Tapt wijn, tapt wijn Weerdinne,
 Want ick dit sap beminne:
 Ick moet singhen,
 En klinghen,
 En springhen,
 Ghy 't wijntjen bringen.

2. Het sparen will' ick vlieden,
 En met de jonghe lieden
 Lustigh smeiren,
 En teiren
 Seer gheiren:
 Dit 's mijn begheiren.

3. 'k Bidd' u mijn' med'-gheselle,
 Treect eensjens doch de belle,
 Want de snellen
 Met hellen
 Ons quellen:
 Flux treect de belle.

4. Tapt wijn, tapt wijn vrindinne,
 Want hier is niet meer binnen:
 Laet hem vloeyen,
 En bloeyen,
 (Wilt spoeyen)
 Daer sal noch groeyen.

5. O soete *Bacchi*-gaven,
 Die onse ziel' komt laven:
 Ick sal trachten
 Te achten
 Dijn' krachten,
 Dagh ende nachten.

[Tapt, tapt, tapt vrouw *Cathelijn*]

Stemme: Phi, phi, phi de Mazarin.

Tapt, tapt, tapt vrouw *Cathelijn*,
 En schinckt den wijn,
 Laet vrolijck zijn:
 Laet ons nu in ons' jonghe daghen
 Scheppen in de druyf behaghen:
 Drinckt wat // Van dat edel nat.

2. Gheeft, gheeft, gheeft ons den in-bijt,
(’t Is meer als tijdt)
Wy zijn verblijdt:
Laet ons doch, eer dat wy gaen roncken,
Weynigh aen de tafel proncken
Dus set // Ons hier een bancket.

3. ’t Gelt, ’t gelt, ’t gelt (gelijck-men siet)
Ontbreeckt ons niet,
Dus brengt ons iet:
Sa gheeft ons hier wat mouchasolen,
Marcepain, en caracolen,
Daer-op // Smaeckt de Spaensche sop.

Deught baert vreught.

Vidit H C.